

Baggrund for ansøgning:

Baggrunden for denne ansøgning om at oprette en skibsførerklasse på Skagen Skipperskole, er et stadigt stigende behov for at kunne efteruddanne eller uddanne sig til skibsfører blandt sætteskipperne og fiskere med en sætteskipperuddannelse.

Ideen er ikke ny. Da uddannelsen hørte under Søfartsstyrelsen, blev muligheden diskuteret, og et samarbejde med Marstal blev nævnt som en mulighed. Skagen Skipperskole havde på det tidspunkt ikke plads til at oprette en klasse, og muligheden blev skrinlagt.

Skagen Skipperskole er nu flyttet i nye og større rammer. Vi har en stadig stigende forespørgsel på, om vi kan uddanne skibsførere, og vi oplever, at mange med en sætteskipperuddannelse gerne vil kunne øge deres kompetencer i takt med redernes behov for "større" papirer.

Vi må desuden konstatere, at det økonomiske grundlag for at uddanne kystskippere og fiskeskipper af 3. grad bliver mere og mere udhulet i takt med, at de eksternt stillede krav til kurser indeholdt i uddannelsen stiger; kurser, som skolen skal betale af taksameteret. En af løsningerne på en mere jævn fordeling af udgifter og indtægter vil være at kunne tilbyde en overbygning, altså skibsføreruddannelsen. En mulighed, som et besøg af daværende minister for Uddannelse og Forskning Morten Østergaard støttede op om.

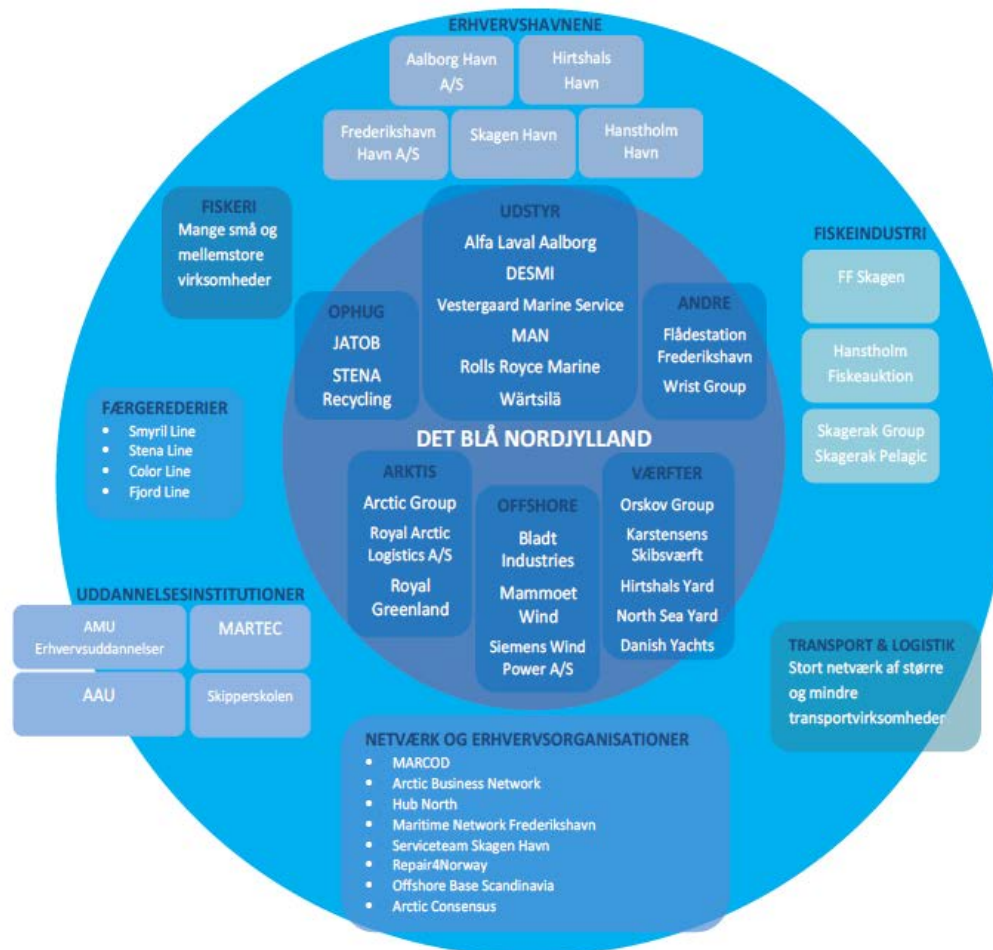
Vi har gennemført en undersøgelse af behovet ved at henvende os til et bredt udvalg af tidligere studerende med en kyst- eller sætteskippereksamen. Undersøgelsen har resulteret i en overvældende positiv respons på, at en skibsføreruddannelse i Skagen er noget, mange vil benytte sig af såfremt muligheden opstår. Selv efter den relativ korte responstid har vi fået tilkendegivelse fra 102 personer med en kyst- eller sætteskippereksamen, der gerne vil læse videre. De fleste er i arbejde og vil med en videreuddannelse være med til at sikre udviklingen ikke bare i deres rederi, men for Det Blå Danmark som helhed.

Vi har spurgt forskellige redere inden for især specialskibsbranchen, som beskæftiger en meget stor del af vore skipperne. Vi har også her fået positiv tilbagemelding om behovet for skibsførere.

Vi er en del af det maritime netværk i Nordjylland, hvor bevidstheden om den maritime sektors betydning er meget stor.

Netværket har udarbejdet en rapport Det Blå Nordjylland, som er vedhæftet dette brev, og som påviser behovet for uddannelse og efteruddannelse i Nordjylland.

Figur 1.1: Det Blå Nordjylland

Uddrag fra rapporten Det Blå Nordjylland

Store potentialer i Det Blå Nordjylland

Der er store potentialer på det maritime område. Det gælder generelt, idet området er i fokus på både EU- plan og nationalt plan. Men det gælder særligt i Nordjylland, hvor der allerede er mange styrkepositioner på netop det område.

Verdenshandlen forventes fortsat at stige. Man må derfor regne med, at den underliggende efterspørgsel efter søtransport i fremtiden vil øges, og at der dermed er en underliggende vækst i Det Blå Nordjylland. Herudover er der en række potentialer på det maritime område, der kan medvirke til at trække væksten yderligere op. Nogle af de mest interessante potentialer er:

1. IMO-regler og opgradering af skibe

I den internationale søfartsorganisation IMO bliver der løbende arbejdet på strammere regler inden for international skibsfart blandt andet på miljøområdet. Aktuelt omfatter det områder som rensning af ballastvand, mindre udledning af svovl, mindre udledning af NOx samt EEDI-krav (Energy Efficiency Design Index), der handler om krav til skibes energieffektivitet og CO₂-udledning. Netop indenfor disse områder står nordjyske virksomheder stærkt, idet flere af dem kan levere tekniske løsninger, der kan forbedre skibenes

brændstoføkonomi, kan ombygge skibene så de lever op til nye krav, eller kan levere løsninger, der imødekommer en række miljøproblemer.

Forskellige miljøkrav til skibsfarten vil alt andet lige gøre søtransport mindre konkurrencedygtigt, men da nordjyske virksomheder har en styrkeposition inden for miljøservice, ombygning af skibe mv., gælder det overordnet set, at jo flere bredt dækkende, internationale, miljømæssige krav der bliver stillet til skibsfarten desto bedre for mange nordjyske, maritime virksomheder.

2. Dekommissionering af borerigge

Der er installeret ca. 600 offshore-installationer, primært borerigge, i Nordsøen siden 1960'erne. Flere af dem er ved at være udslidte og skal derfor nedtages indenfor en overskuelig fremtid. Det er en dyr og kompliceret affære, da de indeholder forurenende stoffer som fx olie, kemikalier, gasser og radioaktivt materiale, som skal fjernes og opbevares.

Selvom der endnu ikke for alvor er kommet gang i dekommissioneringen, er der ikke tvivl om, at der på dette område kommer et stort marked fremover. Nordjyske virksomheder står godt i forhold til at få del i det fremtidige marked i kraft af deres geografiske placering, i kraft af fremtidige havneudvidelser, der muliggør at man tager store rigge ind, og i kraft af erfaring og kompetencer indenfor håndtering og behandling af farligt og miljøskadeligt affald.

3. Servicing og opgradering af borerigge

Boreriggene i Nordsøen skal jævnligt gennem en større renovering og levetidsforlængelse. Nogle typer borerigge bliver serviceret offshore, mens andre bliver transporteret til en havn, der har den rette størrelse og de rette faciliteter. I 2011 og 2012 servicerede Hirtshals Havn således to olierigge, og virksomheder i Nordjylland håber på at få flere ordrer i fremtiden. Konkurrencen er hård på dette område, men virksomheder i Nordjylland har bevist, at man kan være med.

4. Havmølleparker

I både Danmark og andre lande forventes en fortsat udbygning med havvindmølleparker. I Nordjylland er der førende virksomheder, som kan levere i produktionsfasen og i forbindelse med formontage af fundamenter og møller samt i installationsfasen. Nordjyske virksomheder kan desuden spille en rolle i forbindelse med service og drift af havvindmølleparkerne.

5. Store muligheder i Norge

Olieindustrien har trukket en stærk økonomisk vækst i norsk økonomi igennem adskillige år. Det har resulteret i, at der er mangel på arbejdskraft indenfor stort set alle brancher og erhverv. Set fra en maritim vinkel er det særlig interessant, at olieindustrien i Norge efterspørger de samme kompetencer, som de maritime erhverv i Nordjylland (fx maskinmestre, personer med teknisk indsigt og faglærte indenfor metalfag). Det betyder, at hvis der ikke er arbejde lige nu på det maritime område i Nordjylland, vil interesserede kunne arbejde et stykke tid i Norge og opbygge kompetencer til senere anvendelse i nordjyske virksomheder. Den stærke vækst i den norske olieindustri betyder også, at der er stor efterspørgsel efter maritime produkter og ydelser fra en lang række maritime, nordjyske virksomheder.

6. Ophug af skibe

Skibe er typisk udtjente efter 25-30 års drift, hvorefter de tages ud af drift og bliver sendt til ophugning. Det indebærer fjernelse af udstyr, nedskæring af skibet og genbrug af materialerne. Det meste skibsophugning foregår i dag udenfor Europa, særligt i Asien, hvor ophugning er billigere. Der er imidlertid stigende international fokus på, at skibsophugning skal foregå på miljømæssig forsvarlig vis. I takt med at der kommer flere regler på området, kan en del af markedet rykke fra Asien til Europa og dermed til virksomheder i fx Nordjylland, der er i stand til at efterleve de strammere krav.

7. Det arktiske

De traditionelt set stærke maritime bånd mellem Nordjylland og Grønland indeholder et stort potentiale for udbygning, hvis regionen forstærker sit samarbejde og gør sig bevidst om den voksende interesse og dermed konkurrence fra andre nordeuropæiske og nordamerikanske havne. Derudover vil det i løbet af få år være muligt, at et eller flere mineralprojekter med anlægssummer på adskillige mia. kroner bliver realiseret i Grønland, og på længere sigt (måske 10 års sigt) kan olieudvinding også komme på tale. Det vil skabe meget stor aktivitet og dermed nye muligheder for nordjyske virksomheder, som generelt har tætte relationer til Grønland. Hertil kommer, at det på længere sigt kan blive muligt at benytte Nordvest- og/eller Nordøstpassagen til søtransport mellem Europa og Asien, i takt med at isen omkring Nordpolen smelter, hvilket også kan åbne nye muligheder for virksomheder i Det Blå Nordjylland. Forudsætningen for at disse perspektiver udmøntes i konkret vækst i Nordjylland afhænger af en stærk evne til at samarbejde og proaktivt sikre at man bliver first mover. Det er dog usikkert om der bliver etableret store projekter i Grønland, og om Nordvest- og/eller Nordøstpassagen bliver farbar, og det er således uvist, hvad disse arktiske gamechangere reelt kan komme til at betyde for nordjyske virksomheder.

Potentialerne på det maritime område i Nordjylland er til at få øje på. Der er imidlertid også usikkerhed om den fremtidige udvikling indenfor de enkelte områder, og en række faktorer kan potentielt lægge en dæmper på mulighederne. Fx er der usikkerhed om, hvad der kommer til at ske med IMO-reglerne og reglerne om ophug af skibe. Derudover er det usikkert, hvad konkurrencen fra øst kommer til at betyde, ligesom den øgede udvinding af skifergas og -olie i især USA kan påvirke priserne på fossile brændsler og gøre en række tekniske løsninger mindre rentable.

Med en så bred vifte af potentialer på det maritime område i Nordjylland, er der imidlertid meget der taler for, at der kommer til at ske noget på området. I den sammenhæng er det væsentligt, at den maritime industri i høj grad efterspørger samme type medarbejdere, som også er i høj kurs i andre brancher. Det gælder fx den globale håndværker, der er kendetegnet ved at have både praktiske og teoretiske kompetencer, samt ingeniører og maskinmestre.

Fiskeri og fiskeindustri har traditionelt spillet en stor rolle for erhvervsstrukturen, arbejdsmarkedet og økonomien i Nordjylland. Da fiskeriet er et veldefineret erhverv, der har været genstand for selvstændige analyser, og da fiskeriets betydning for Nordjylland over de seneste år har været aftagende, er fiskeriet ikke blevet behandlet indgående i denne rapport. Især inden for akvakultur og produktion af kvalitetsfisk kan der dog være et potentiale for fremtidig vækst. Det gælder også inden for produktion af udstyr til akvakultur rundt om i verden, hvor Nordjylland står med flere markante aktører. Øget satsning på akvakultur indgår som en del af vækstpartnerskabsaftalen mellem regeringen og Vækstforum Nordjylland.

1.3 Uddannelse på det maritime område er en næsten sikker investering

Udviklingen på arbejdsmarkedet og uddannelsesområdet kombineret med udviklingen på det maritime område peger i retning af følgende:

- Den teknologiske udvikling vil øge kompleksiteten i både produkter og services, hvilket stiller større krav til uddannelse af arbejdsstyrken
- Der bliver brug for flere elektrikere, smede mv.
- Der bliver brug for flere maskinmestre, ingeniører mv., især med sø-erfaring
- Der bliver brug for flere personer med en kombination af praktiske og teoretiske kompetencer - det gælder både den globale håndværker og merkantilt uddannede
- Flere ældre vil forlade arbejdsmarkedet end unge vil komme til. Den samlede arbejdsstyrke i Nordjylland vil derfor blive mindre
- De unge, der kommer ind på arbejdsmarkedet, vil være bedre uddannede end de ældre, der forlader arbejdsmarkedet

- Befolkningen vil fortsat søge mod de store byer, hvilket i en nordjysk sammenhæng primært vil sige Aalborg

Det er i høj grad samme tendenser, der gør sig gældende indenfor mange andre industrier og områder, og kombinationen af den demografiske udvikling, den teknologiske udvikling og den fremtidige efterspørgsel efter arbejdskraft betyder således, at det er en næsten sikker investering at satse på øget uddannelse indenfor det tekniske/maritime område. Det gælder uanset, om man ser det fra samfundets side, eller om man ser det fra den enkeltes side i forbindelse med valg af fremtidig uddannelse og karriere.

Fremtiden kan naturligvis ikke forudsiges med absolut sikkerhed, men disse udviklingstendenser synes at være ganske robuste. Hvis det skulle vise sig, at det ikke er muligt at realisere potentialerne på det maritime område, må det forventes, at personer med kvalifikationer indenfor det maritime område forholdsvis nemt kan finde beskæftigelse i andre brancher. Og hvis det skulle vise sig, at beskæftigelsesmulighederne i Nordjylland ikke udvikler sig så gunstigt som ønsket, vil der efter alt at dømme blive brug for personer med samme kompetencer i andre dele af landet.

1.4 Behov for styrkelse af de blå kompetencer

Som led i denne analyse er der gennemført interview med direktører for en række virksomheder i Det Blå Nordjylland. Fællesnævneren for disse interviews er, at direktørerne understreger vigtigheden af at have medarbejdere med de rigtige kompetencer også fremover, da dygtige medarbejdere er nøglen til succes. For at sikre at virksomhederne i fremtiden kan få disse medarbejdere, er det vigtigt at satse på uddannelser inden for de maritime erhverv. Nordjylland står allerede stærkt på uddannelsesområdet, og der er således et godt fundament at bygge videre på.

I Nordjylland uddannes mange kommende medarbejdere til den maritime branche. MARTEC uddanner forskellige maritime medarbejdere, for eksempel maskinmestre og maskinister, mens EUC Nord uddanner bl.a. skibsmontører og skibsmekanikere. På Skagen Skipperskole kan man blive kyst-, sætte- eller fiskeskipper. Hertil kommer, at hovedparten af forsvarets maritime uddannelser findes i Frederikshavn-området.

Med udsigt til mangel på kvalificeret arbejdskraft synes det oplagt at gøre en yderligere indsats for at styrke uddannelse og opkvalificering inden for det maritime område. Det gælder således især en styrkelse af mulighederne for at tage relevante tekniske uddannelser, og at der fremover bliver uddannet flere "globale håndværkere". At MARTEC fra 2013 fik mulighed for at uddanne flere maskinmestre er et skridt i den rigtige retning, også selvom det formentlig ikke er tilstrækkeligt til at imødegå efterspørgslen efter netop denne type medarbejdere.

En måde at fremme tanken om den globale håndværker på kunne være at lade det være en integreret del af de maritime uddannelser, at de studerende skal øve samarbejde mellem forskellige medarbejdergrupper, så de forskellige fagligheder "lærer at snakke sammen", ligesom de i praksis kommer til det ude på skibe og offshore-installationer. Det kan fx være næsten færdiguddannede ingeniører, maskinmestre og håndværkere, der laver projektarbejder med relevante virksomheder i området. Virksomhederne vil også kunne få fordel af dette, da de vil få en mulighed for at teste og komme i kontakt med potentielle fremtidige medarbejdere.

For at sikre at de relevante kompetencer er til stede fremover, og at uddannelserne er så effektive som muligt, har uddannelsesinstitutionerne en opgave i at samarbejde om indholdet i uddannelserne, og at sikre meritoverførsel mellem de maritime uddannelser, hvor det er muligt og fagligt forsvarligt.

Udover samarbejde mellem uddannelsesinstitutionerne vil et styrket samarbejde med virksomhederne i det hele taget også kunne være med til at sikre, at fremtidige medarbejdere har kompetencer, der er så anvendelige som muligt, og at der er det tilstrækkelige antal medarbejdere til rådighed. Det gælder i forhold til hele spektret af uddannelser - fra AMU til AAU. Samarbejde med virksomhederne vil kunne give de studerende mere praktisk erfaring under deres uddannelse, give de studerende bedre indsigt i deres muligheder på

arbejdsmarkedet og samtidig gøre uddannelsesstederne mere modtagelige overfor fremtidige ændringer i de efterspurgte kompetencer hos virksomhederne.

Det maritime har altid været en international branche, og det må i stigende omfang forventes at gøre sig gældende i fremtiden. Det øger behovet for at styrke medarbejdernes sproglige og kulturelle kompetencer. Det kan fx ske ved at flere fag (eller uddannelsesretninger) udbydes på engelsk, så medarbejderne både lærer fagteknisk engelsk og lærer at begå sig på engelsk i det hele taget. Det kunne eventuelt kombineres med øgede krav til antallet af engelskfag på de enkelte uddannelser. Internationalisering kan også ske ved øget udveksling af studerende (både til og fra Danmark) og gennem internationalt samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner. MARTECs samarbejde med en brasiliansk uddannelsesinstitution er et eksempel på dette. Udveksling af studerende kan desuden i stigende omfang praktiseres allerede på gymnasialt niveau. På forsknings- og uddannelsesområdet er der store centre i Göteborg (Chalmers) og flere i Sydnorge.

Det kræver certifikater at kunne arbejde offshore. Imidlertid er der forskel på, hvad der kræves i forskellige lande. Hvis de danske udbydere af certificeringskurser kan tilpasse indholdet af kurserne, så de også opfylder kravene i fx Norge, vil det øge værdien for kursisterne.

1.5 Tiltrækning af folk udefra

Udover at sikre at personer fra Nordjylland kommer til at beskæftige sig med det maritime område, vil det efter alt at dømme også blive nødvendigt at trække udenlandske specialister til landsdelen. I den forbindelse gælder det om at skabe øget opmærksomhed om mulighederne i Nordjylland og gøre det lettere for udlændinge at etablere sig, men det handler i høj grad også om at gøre Nordjylland til en interessant og tiltrækkende landsdel at bosætte sig i. At gøre det mere attraktivt at bo i Nordjylland vil også øge sandsynligheden for at folk fra Nordjylland bliver boende i området efter endt uddannelse og ikke flytter til andre dele af Danmark eller udlandet. Det stiller krav til infrastrukturen og især til byerne at tiltrække den efterspurgte type medarbejdere. Videnpersoner og højtuddannede vil have internationale skoler og gymnasier i nærområdet, attraktive kulturtilbud og fritidsmuligheder samt beskæftigelsesmuligheder for ægtefæller.

1.6 Øget fokus på efter- og videreuddannelse

Udviklingen på arbejdsmarkedet går hurtig, og over en årrække kan de kompetencer, der efterspørges på arbejdsmarkedet, ændre sig markant. Særligt den lidt ældre generation risikerer at stå med uddannelser, der i nogen grad er forældede. Nye kompetencer bliver ofte tilegnet via arbejdspladsen, men en lang række færdigheder erhverves formentlig bedst på (eller i sammenspil) med uddannelsesinstitutionerne. Her er det maritime område ingen undtagelse. Særligt i forhold til personer, der i dag står udenfor arbejdsmarkedet er der et potentiale i højere grad af efter- og videreuddannelse.

Der er imidlertid langt fra, at man udbyder efter- og videreuddannelse, til at folk rent faktisk benytter sig af det. For at fremme området for voksen- og videreuddannelse foreslås en nærmere analyse af området med fokus på de barrierer, der kan være til hinder for at folk rent faktisk benytter sig af de eksisterende tilbud. En sådan analyse ville kunne danne grundlag for justeringer, der kan bane vejen for at flere benytter sig af tilbuddet, og at kompetenceniveauet i den eksisterende arbejdsstyrke dermed højnes - også på det maritime område.

Skibsfører i Skagen

Der findes i dag kun mulighed for at tage en traditionel skibsføreruddannelse i Marstal på Ærø. Vi er overbeviste om, at en stor del af de skippere, der er ude i erhvervet, samt en stor del af vore nuværende studerende ikke vælger at læse til skibsfører, fordi udbuddet alene eksisterer på Ærø. De fleste af vore studerende og alle de sejlene skippere er voksne, etablerede mennesker, hvilket gør et studie på Marstal vanskeligt.

Omvendt er det meget vigtigt for erhvervet, at uddannelsesmulighederne følger med udviklingen. Vi ser ikke kun et stigende antal skibe og beskæftigede i specialskibsbranchen, som er nært knyttet til det store område, der under et kaldes Offshore. Vi ser også, at skibene i denne branche bliver større, og arbejdsområderne skifter til internationale områder. Dermed stiger kravet til uddannelsen af skipperne.

Skibene er i dag bemandede af kyst- og sætteskipper - en del med baggrund fra fiskeriet, idet de kompetencer fiskerne besidder er meget efterspurgt i specialskibe. Det er folk med stor erfaring og en af grundene til danske skibes relativt store succes. Det er derfor umådeligt vigtigt, at man giver disse skippere mulighed for at efteruddanne sig således, at man kan beholde erfaringen og jobbene på danske hænder.

Sammenhæng i uddannelsessystemet:

Skagen Skipperskole tilbyder i dag uddannelserne til kyst- og sætteskipper samt fiskeskipper af 3. grad og fiskeskipper af 1. grad. Uddannelserne er sammenhængende og modulopbyggede i henhold til STCW-krav.

Inden for samme modulopbygning findes skibsføreruddannelsen, som er yderligere to semestre ovenpå sætteskipper eller fiskeskipper 1. grad uddannelsen. Skibsføreruddannelsen tilbydes i dag kun i Marstal.

Dette betyder, at vi hvert år sender en del sætteskipper og fiskeskipper til Marstal, da de i løbet af uddannelsen hos os har fået "blod på tanden" og ønsker en skibsføreruddannelse. Godt hjulpet på vej af oplysning og bevidsthed om muligheder og behov for denne uddannelse.

Det er ikke nemt at skulle skifte uddannelsessted så radikalt mere end midtvejs inde i uddannelsen, men hvad værre er: en ikke ubetydelig del vælger fra, fordi de ikke kan se det muligt at fortsætte i Marstal.

Vi vil ikke kun få flere til at læse til skibsfører ved at tilbyde uddannelsen i Skagen; vi vil i den grad også få kontinuitet i uddannelsen ved at de studerende kan forblive på en uddannelsesinstitution.

Et andet aspekt er den totale mulighed for maritime uddannelser i Nordjylland. Nordjylland har i dag mulighed for alle de maritime uddannelser, lige fra HF-søfart til maskinmester. Blot en brik mangler, skibsfører.

Et yderligere væsentligt aspekt er tilgangen af navigatører til de maritime følgevirkninger. Det er et faktum, at et af de parametre, der gør danske maritime virksomheder konkurrencedygtige, er tilgangen af medarbejdere med maritim baggrund. Den viden og ekspertise, der tilføres virksomheden gennem medarbejdere med en baggrund fra skibe, er essentiel for at bevare kompetencerne for alle parter.

Nordjylland har mange og veldrevne virksomheder, der har den maritime verden som kundekreds, derfor er det et vigtigt argument at kunne bibringe disse virksomheder veluddannet arbejdskraft med erfaring fra skibene.

I dag har vi en skævvridning idet langt det største antal navigatører i det Nordjyske har en sætteskippereksamen, og ikke mindst, hvis disse navigatører søger udfordringer i land, er det en nødvendighed med en overbygning som skibsfører. Omvendt er det i dag vanskeligt at tiltrække skibsførere til job i land - grundet mangel på samme.

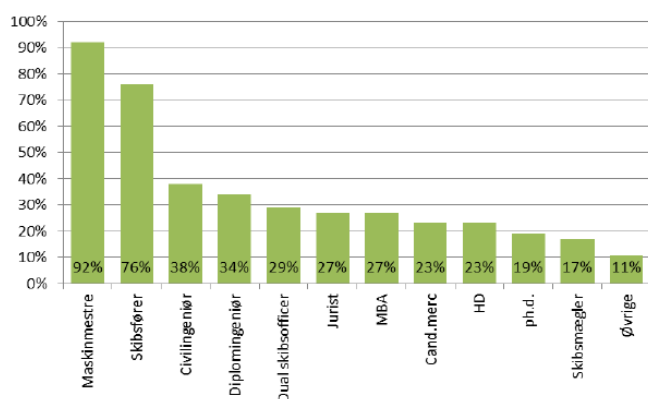
I yderste konsekvens vil det betyde tab af kompetencer for hele erhvervet og dermed et tab af arbejdspladser.

Skagen Skipperskole og MARTEC har ikke bare et fortrinligt samarbejde om at levere uddannelse, efteruddannelse og kurser til den maritime sektor, men er også bevidste om vores rolle som leverandør af arbejdskraft til et erhverv i udvikling og erhvervets vigtighed for udvikling og fastholdelse af arbejdspladser i Nordjylland og Danmark som helhed.

Mangel på kvalificeret arbejdskraft

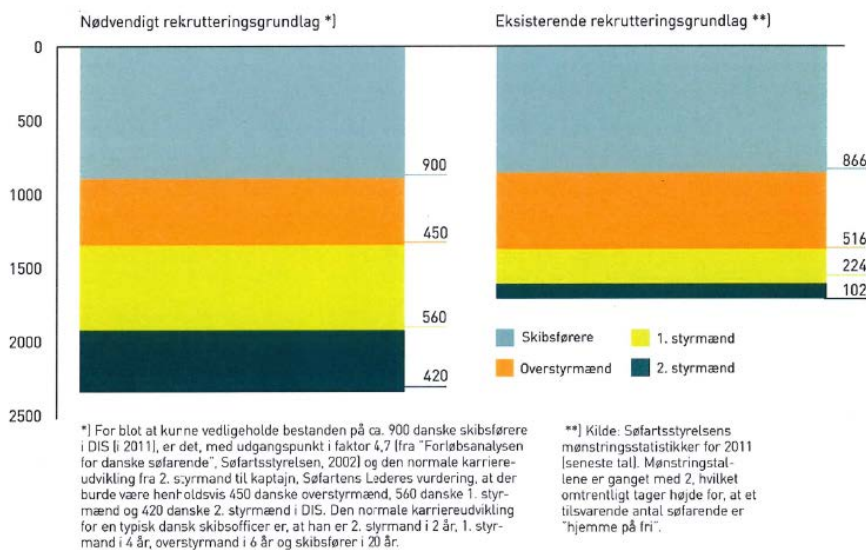
Mangel på kvalificeret arbejdskraft er måske den største risici i forbindelse med at realisere potentialerne i det Blå Nordjylland. Som det bliver nærmere analyseret i kapitel 7 er der udsigt til mangel på faglærte og højtuddannede i de kommende år. Det er en særlig risiko for det maritime område, da det netop er denne type medarbejdere, som vil blive efterspurgt i de kommende år. Det Blå Nordjylland er dybt afhængig af teknologisk udvikling og dygtig og velkvalificeret arbejdskraft, hvis man skal kunne være med i konkurrencen med mindre omkostningstunge lande. Uden tilstrækkelig velkvalificeret arbejdskraft risikerer nordjyske virksomheder at blive rendt over ende af udenlandske virksomheder, eller de kan blive tvunget til at etablere sig andre steder i verden.

Figur 7.3 Videregående uddannelser der i særlig grad vil blive efterspurgt i fremtiden

Kilde: Danmarks Maritime Klynge, 2013

Manglende rekrutteringsgrundlag for danske skibsførere i DIS

* Kilde Søfartens Ledere

4.9 Regeringens initiativer på det maritime område

Den danske regering har med "Vækstplan for Det Blå Danmark" fra 2012 fremsat en række initiativer og forslag, der skal fremme Det Blå Danmark som vækstområde (*Regeringen, 2012*). Visionerne er, at Danmark i fremtiden skal være Europas maritime centrum, at grønne løsninger er fremtiden for Det Blå Danmark, og at væksten i den maritime klynge i fremtiden skal understøttes af stærke danske kompetencer.

Med vækstplanen sætter regeringen fokus på en række initiativer, herunder at man:

- vil skabe gode rammevilkår for maritim virksomhed i Danmark
- vil skabe vækst igennem grøn skibsfart og grønne løsninger
- vil skabe vækst igennem danske, maritime styrkepositioner
- i stigende grad vil fokusere på kvalitetsskibsfart som et vækstområde
- vil styrke uddannelser og kompetencer samt innovation og forskning indenfor det maritime område

Regeringen ser, at behovet for den grønne omstilling forstærkes i takt med, at brændstofpriserne stiger, og de miljømæssige krav til skibsfart øges. Der skal en målrettet indsats til, for at gøre skibene mere energieffektive, og tilpasse skibene så de kan leve op til fremtidige miljø- og klimamæssige krav. Ifølge vækstplanen er det en erhvervsmæssig mulighed for Danmark at spille ind med grønne løsninger til Det Blå Danmark. Der skal udvikles nye, miljøvenlige, energieffektive skibe, men også retrofit-løsninger forventes at komme til at spille en central rolle i forhold til at opfylde de skærpede krav for fremtiden.

I forlængelse af forventningerne til den grønne omstilling indenfor skibsfart, forventes der en markant udvidelse af vindmølleindustrien i Danmark i de kommende år, og offshore branchen er generelt i vækst. Det forventes at væksten på offshore-området vil skabe grobund for en stigning i tilknyttede maritime ydelser.

Vækstplanen peger på kompetenceudvikling og uddannelse som et vigtigt indsatsområde. For at Danmarks maritime virksomheder kan bringe det Blå Danmark fremad, er det nødvendigt at have adgang til kvalificeret arbejdskraft. Derfor er kompetenceudvikling og fokus på uddannelse et vigtigt indsatsområde. Maritime

uddannelser skal i højere grad tilpasses behovene på de maritime vækstområder. Globale studieforløb identificeres som en mulighed for at forberede fremtidens maritime arbejdskraft

Kvalitetsskibsfart er et kerneområde for Det Blå Danmark og skal være med til at sikre Danmarks position i global sammenhæng. Det handler om at håndhæve regler, sikre høje standarder på området og være aktiv i international sammenhæng. Kernen ved kvalitetsskibsfart er at danske virksomheder fortsat producerer udstyr og udbyder service ydelser af høj kvalitet. Regeringen støtter udviklingen af internationale certificering og standarder, der skal være med til at sikre kvalitetsskibsfart i fremtiden (*Regeringen, 2012*).

Foruden vækstplanen har Fødevareministeriet og Miljøministeriet igangsat et arbejde med at udarbejde en flerårig strategi for udvikling af akvakultursektoren i Danmark, der skal afløse den nuværende akvakulturstrategi for 2007-2013. Med det fremtidige potentiale indenfor akvakultursektoren i Nordjylland og den traditionelle, nordjyske styrkeposition indenfor fiskeri, indgår Region Nordjylland som en væsentlig brik i den fremtidige satsning på området, og udvikling af akvakultursektoren indgår som et centralt element i vækstpartnerskabsaftalen mellem Regeringen og Vækstforum Nordjylland (*Region Nordjylland, 2013*).

Referencer

Beskæftigelsesregion Nordjylland (2013) Beskæftigelsen i bygge og anlægsbranchen i Nordjylland

Beskæftigelsesregion Nordjylland (2011), "Den nordjyske arbejdsstyrke - udvikling, kendetegn og perspektiver for vækst og beskæftigelse"

Danish Offshore Academy (2013), Præsentation af direktør Torben Pedersen på Virksomhedskonference om offshore sektoren, 18. juni 2013

Danmarks Maritime Klynge (2013), Projekt Danmarks Maritime Klynge, Kompetencebehov i fremtidens blå Danmark 2013.

Energistyrelsen (2012), "Kystnære havmøller i Danmark - Screening af havmølleplaceringer indenfor 20 km fra kysten", oktober 2012

Europakommissionen (2012), "Blue Growth Opportunities for Marine and Maritime Sustainable Growth" EWEA

(2011), "Wind in Our Sails - The coming of Europe's offshore wind energy industry" FAO (2012), "World Review of Fisheries and Aquaculture"

Hirtshals Havn (2012), "Maersk Guardian - Den erhvervsøkonomiske betydning" IEA (2012),

NaturErhvervstyrelsen (2011), "Fiskeristatistisk Årbog 2011"

NIRAS (2012a), "Nordjyllands Havne - deres betydning og potentiale", februar 2012

NIRAS (2012b), "Offshore Decommissioning of Installations NIRAS (ODIN)"

NIRAS (2013), "Erhvervspotentialer i Region Sjælland som følge af Kriegers Flak", juni 2013 *offshoreenergy.dk* (2013),

www.offshoreenergi.dk

Oxford Research (2013), "Det Blå Danmark", Arbejdskraft-, kompetence- og uddannelsesbehov

Plesner & Pedersen (2011), "Udviklingsperspektiver for akvakultursektoren i Region Nordjylland"

Region Nordjylland (2013), "Regionalt vækstpartnerskab 2013 mellem regeringen og Vækstforum Nordjylland"

Regeringen (2012), "Danmark i arbejde - Vækstplan for Det Blå Danmark"

Region Nordjylland (2012), "Fremkom 2 - Kompetenceudfordringer i Nordjylland" www.fremkom.dk

Skagen Skipperskole (2013), Skagen Skipperskole årsrapport 2012

Søfartsstyrelsen (2009), <http://www.soefartsstyrelsen.dk/ais/Sejladsmoenstre/Sider/default.aspx>

Bilag, kan rekvireres fra Skagen Skipperskole

Rapporten Det Blå Nordjylland

Søfartens Ledere Blad 5 2013